

Kvennalistakonur

Munið að tilkynna
breytt
heimilisföng við
flutning.

Laugardagskaffi með
ungum skáldkonum,
laugardaginn 17. nóvember
kl. 10.30 - 13.00
á Laugavegi 17

Opinn fundur á Hvolsvelli

Kvennalistakonur á Suðurlandi halda opinn fund í félagsheimilinu Hvoli, Hvolsvelli sunnudaginn 18. nóvember kl.14.00. Þórhildur Porleifsdóttir þingkona flytur ræðu. Suðurlandskonur vonast eftir sem flestum Kvennalistakonum og hvetja hverja okkar til að taka a.m.k. eina "nýja" með.

24. - 26. nóvember

Reykjavíkurkonur munið síðari umferð skoðanakönnunar vegna framboðslistans.

VESTURLANDSKONUR

MUNIÐ EFTIR OPNU HÚSI

Á SKÚLAGÖTU 17 Í BORGAR-
NESI Á MIÐVIKUDÖGUM FRÁ

KL. 16.00 - 19.00.

FRÉTTABRÉF

nóvember 1990

11. tbl. 1990, 8. árgangur
Útg. Kvænna Listinn, Laugavegi 17
s. 91-13725, Fax: 91-27560
Áb. Sigrún Jónsdóttir

Kristín Jónsdóttir
Hólba 28
110 REYKJAVÍK

Ályktun landsfundar Kvennalistans
3. og 4. nóvember, 1990:

Konur eiga næsta leik

Það er kominn tími til að skapa á Íslandi þjóðfélag jafnréttis, öryggis og velsældar. Til þess höfum við allar forsendur. Konur eiga næsta leik, og Kvænna Listinn ætlar að taka til í stjórnkerfinu. Með þátttöku sinni í stjórmálum er Kvænna Listinn að leita eftir umboði frá kjósendum til að vinna að gagngerum breytingum, konum og þjóðfélaginu til hagsbóta. Af því leiðir að Kvænna Listinn sækist eftir þátttöku í ríkisstjórn. Hins vegar viljum við vera ábyrgar gagnvart kjósendum okkar og sýna þeim þá virðingu að láta ekki af grundvallarstefnumiðum okkar þó í boði séu ráðherrastólar.

Kvænna Listinn vill sækja fram og leysa konur undan kúgun, launamisrétti, of miklu vinnuá lagi fyrir of lág laun, og margfaldrí ábyrgð. Kvænna Listinn

vill tryggja atvinnuöryggi kvenna og fjölbreytt störf fyrir konur um land allt. Ennfremur vill Kvennalistinn lögbinda eða tryggja með öðrum hætti lágmarkslaun fyrir dagvinnu sem nægja til framfærslu.

Þau drög að framboðslistum fyrir næstu Alþingiskosningar sem nú liggja fyrir sýna að hefðubundnu stjómmálflokkarnir eru ekki tilbúnir að veita konum brautargengi. Fjöldi kvenna hefur ekki gert upp við sig hvemig þær verja atkvæði sínu í komandi Alþingiskosningum. Kvennalistinn er kostur þeirra sem vilja sjá konur á Alþingi.

Þjóðfélagið vanrækir börnin, og konum er ranglega kennt um. Styttin vinnuviku og það að hægt sé að lifa af dagvinnulaunum eru forsendur þess að foreldrar geti annast börn sín svo viðunandi sé. Kvennalistinn vill lengja fæðingarorlof og breyta skipan þess þannig að vinnuveitendur beggja foreldra greiði jafnstóran hluta fæðingarorlofs miðað við laun hvors um sig. Ennfremur vill Kvennalistinn að allir eigi kost á dagvistun fyrir börn frá því að fæðingarorlofi lýkur og tryggum samastað fyrir skólabörn á meðan foreldrar þeirra sinna störfum sínum.

Stöðnun ríkir í atvinnumálum Íslendinga og hrún blasir víða við. Kvennalistinn vill reka þjóðfélagið af skynsemi og með hagsmuni heildarinnar í huga, á sama hátt og fólk reynir að reka heimili sín. Það verður best gert með nýsköpun atvinnuveganna, sem tekur tillit til hráefna og mannafla. Það er löngu komið í ljós að aðfengnar lausnir henta sjaldan óbreyttar á Íslandi. Mál sjávarútvegs, iðnaðar og landbúnaðar þarf að taka til rækligrar endurskoðunar og hafa umhverfisvernd að leiðarljósi á öllum svíðum atvinnulífsins.

Íbúar í dreifðum byggðum landsins kalla eftir félagslegri þjónustu, menntun, heilsugæslu og menningarlífí sem er sambærilegt við það sem býost í þéttbýli. Kvennalistinn vill byggðastefnu sem eflir byggðakjarna, svo þeir geti staðið undir kröfum nútímans. Kvennalistinn vill leita allra

Frá uppstillingarnefndinni

i Reykjanesanga

Við byrjuðum á að senda Reykjaneskonum bréf og fylgdi þar með blað til að setja á nöfn þeirra kvenna sem þær óskuðu eftir að sjá á framboðslistanum fyrir næstu Alþingiskosningar.

Í þessari fyrrí umferð fengum við nöfn 50 kvenna alls staðar að úr kjördæminu, sem óskað var eftir að yrðu á listanum. Við höfum haft samband við allar þessar konur og fengið svör frá næstum öllum um hvort þær gefi kost á sér í vali um eitt af 10 efstu sætunum. Á þessari stundu sem þessi pistill er skrifaður eru við búnar að fá 15 já, en fleiri kusu að gefa kost á sér í sæti fyrir neðan 10. Við bíðum eftir svörum fáeinna kvenna sem eru fjarverandi en koma um helgina. Næst munum við senda annað bréf og lista með nöfnum þeirra kvenna sem vilja vera með í seinna valinu og er þá ætlast til að númerað sé við nöfnin frá einum til tíu. Ef 40% þátttaka verður eru 3 efstu sætin bindandi. Ætlunin er að hafa framboðslistann tilbúinn fyrir jólfundinn í desember.

Viðbrögð í fyrrí umferð hefðu mátt vera betri og það þarf auðvitað ekki að taka það fram að nú liggur mikil við að við tökum allar þátt í að móta framboðslistann. Við vitum jú að ef við viljum breyta þjóðfélaginu til hins betra fyrir börn, konur og karlmenn verðum við að gera það sjálfar þar gerir það enginn fyrir okkur og engin ástæða til að búast við því.

Bestu kveðjur
uppstillingarnefndin
Ella Stína, Hallveig, Stella,
Rakel og Ragnhildur

skoðanakönnuninni eða kosningunni í 3 efstu sætin mun uppstillingarnefnd boða til árfðandi angafundar þar sem hún mun leggja fram sína tillögu að skipan listans.

Akureyri, 02.11.1990

Þetta var samþykkt á angafundi sem haldinn var að Hrafagnili föstudaginn 2. nóv. 1990.

Frá uppstillingarnefnd í Reykjavík:

Síðari hluti skoðanakönnunar verður 24. - 26. nóvember

Að baki er fyrri hluti skoðana-könnunar vegna uppstillingar á fram-boðslista í Reykjavík fyrir Alþingiskosningar 1991. Í samræmi við samþykkt félagsfundar birti uppstillingar-nefnd úrslitin og olli það talsverðri óánægju margra félagskvenna. Í kjölfar þess var kallað til félagsfundar þar sem málin voru rædd.

Þessi öldugangur riðlaði áætlun uppstillingarnefndar nokkuð, en þessa dagana er unnið að því að koma saman 15 kvenna listanum. Kvennalistakonur

Fundurinn ákvað jafnframt að halda fundi vítt og breitt um kjördæmið til að fá konur til að taka þátt í röðun á listann og skrá sig í Kvennalistann.

Með kveðju,
Bogga

eiga síðan að velja þær konur sem verða í fimm efstu sætunum.

Vonandi hefur þessi töf verið til góðs og gefið tíma til íhugunar. Það er mikið í háfi að vel takist til um val á framboðslista Kvennalistans í Reykjavík 1991.

Uppstillingarnefnd stefnir að því að síðari hluti skoðanakönnunar fari fram 24. - 26. nóvember.

Gleymum því ekki að konur eiga næsta leik.

Sigrún Sigurðardóttir.

leiða til að finna hæft fólk í þau störf í dreifbýli sem illa gengur að ráða í, svo sem við kennslu og heilsugæslu.

Fiskimiðin eru ein helsta auðlind Íslendinga, og það kemur ekki til greina að veita öðrum aðgang að heim. Miðstýrt og þungt fyrirkomulag Evrópubandalagsins er andsnúið smáþjóðum og kann auk þess að veikja stöðu kvenna verulega. Þess vegna hentar aðild að EB ekki við núverandi aðstæður.

Kvennalistinn er að hefja kosningabaráttu. Við ætlum að sækja fram djarfar og gagnrýnar á okkar stöðu og annarra. Íslenskt þjórfélag kallar á breytingar, og við munum svara því kalli.

Kraftur í Kvennalistakonum á landsfundi

Landsfund Kvennalistans í Hrafna-gilsskóla sóttu rúmlega 90 konur viðs vegar að af landinu. Það voru þó nokkrar konur sem voru að koma á sinn fyrsta landsfund og var sérstaklega ánægjulegt að sjá svo mörg ný andlit í hópnum.

Meginmálefni fundarins voru stefnuskráin og kosningabaráttan. Fundurinn hófst á laugardagsmorgni með skýrslu framkvæmdaráðs og síðan var gerð grein fyrir reikningum sl. árs. Að því loknu kynntu hópar sem hafa starfað

frá því á vorþinginu störf sín. Það voru: umhverfismálahópur, launamálahópur, áróðurshópur, upplýsingahópur, EB hópur og atvinnumálahópur. Því næst kynnti Valgerður Guðjónsdóttir tillögur að lagabreytingum.

Þá var komið að erindi Kristínar Einarssdóttur sem nefndist "Staðan í stjórnmálunum í dag". Þar næst var "útskiptareglan" til umræðu og lagði Elín Stephensen fram tillögu frá Norðurlandi eystra um að ekki yrði skipt út konum á miðju kjörtímabili og að hámarkstími á Alþingi og í

sveitarstjórnum yrði 12 ár. Frestað var að taka afstöðu til þessarar tillögu. Elín Antonsdóttir flutti erindi um kosningu, að loknum matarhlíð og Þórhildur Þorleifssdóttir flutti erindi um stefnuskrármótun. Töluluverðar umræður urðu í kjölfar erindanna en síðan var skipt í hópa og umræðum haldið áfram í þeim fram að kvöldmat.

Á sunnudagsmorgun hófst dagskráin á því að hóparnir gerðu grein fyrir niðurstöðum sínum. Annars vegar var um að ræða hópa um kosningabaráttuna og hins vegar um stefnuskrána, en fyrir fundinn höfðu verið send út drög að fyrri hluta stefnuskráinnar og á fundinum voru lögð fram drög að seinni hluta.

Víkjum þá fyrst að nokkrum hugmyndum sem komu fram í hópstarfinu um kosningabaráttuna. 1. Nota allar mögulegar aðferðir til að komast í fjölmöldu. 2. Hafa umræðufundi fyrir mismunandi aldurshópa. 3. Samhæfa vinnubrögð anganna í kosningabaráttunni. 4. Útfæra stefnu og áherslumál í öllum málaflokkum, lýsa yfir vilja til stjórnarþátttöku á þeim forsendum. 5. Gera áróðursmynd um hvað er verið að gera konum í dag. 6. Hafa uppákomur á vinnustöðum.

Það voru myndaðir 6 hópar um

stefnuskrárdögum. Fremur stuttur tími var til umræðna en í ljós kom að þörf er á frekari umræðum hæði um byggða- og landbúnaðarmál og skattarnái. Stefneskráhópurinn fækki sifbar í hendur punkta frí hópusum til að vinna frekari út. Óskað var eftir því að angarnir fjölluðu um þau drög sem lægu fyrir og ítrekað að tíminn væri naumur.

Eftir hádegi á sunnudag var tillaga um útskiptareglu afgreidd og hljóðaði hún þannig “**Áttundi landsfundur Samtaka um kvennalista ályktar að ekki skuli skipta um fulltrúa samtaknna í sveitarstjórnum eða á Alþingi á miðju kjörtímabili nema brýna nauðsyn beri til.**”

Þá voru einnig afgreiddar tillögur að lagabreytingum sem fjölluðu um vinnubrögð varðandi tillögur að lagabreytingum, fundarboð landsfundar og slit samtakanna. Tillögurnar voru allar samþykktar.

Sú niðurstaða sem fékk einna mesta athygli í fjölmöldum að loknum landsfundinum var að við teldum nauðsynlegt að hækka vexti á þeim lánum tekin hafa verið hjá Byggingarsjóði ríkisins eftir 1. júlí 1984 til samræmis við vexti á nýjum lánum frá sjóðnum. Það urðu engar umræður um þessa hugmynd sem kom fram í stefnuskrárdögum, en

Tillaga uppstillingarnefndar um röðun

á lista Kvennalistans

í Norðurlandskjördæmi eystra

Skipan listans eftir busetu:

Fjöldi kvenna	
Norður-Ping.	1
Suður-Ping.	2
Húsavík	2
Akureyri	4
Eyjafj.-dreyfbýli	2
Dalvík	1
Hrísey	1
Ólafsfjörður	1
	14

Viðtöl:

Uppstillingarnefnd mun tala við þessar 10 konur og fá samþykki þeirra sem flestra til að gefa kost á sér í 3 efstu sæti listans. Þær konur verða að vera félagsbundnar í Kvennalistanum.

Kosning:

Uppstillingarnefnd sendir félagskonum lista yfir þær konur sem gefa kost á sér í 3 efstu sætin ásamt lauslegri kynningu á þeim. Félagskonur raða þessum konum í þjú efstu sætin. Pessi kosning er bindandi ef 51% þátttaka næst, þó með þeim fyrirvara að ef 3 efstu konur eru frá sama stað mun 3ja sætið færast niður og næsta kona fyrir neðan mun færast upp.

Röðun á listann:

Uppstillingarnefnd mun raða í önnur sæti á listanum og hafa til hliðsjónar fyrnefnda búsetuskipan, skoðanakönnunina, aldur, störf o.fl.

Ef ekki næst nægjanleg þátttaka:

Ef ekki næst nægjanleg þátttaka í

Ekki á einkapotu með skjalatösku

Við Málmfríður Sigurðardóttir mæltum okkur móti í Grímsey föstuginn 21. september síðastliðinn. Hún er þar hagvön, ég var að koma þangað í fyrsta sinn. Erindið var að halda fyrsta Kvennalistafundinn í eynni. Haustið var fallegt í Grímsey og mér kom á óvart hvað eyjan er grösug, einhvern veginn ætlast maður til að finna ekkert nema urð og grjót norður við heimsskautsbaug. Annað sem kom á óvart var að úr Grímsey sést mjög vel til lands og liggr við að öll fjöll á strönd Norðurlands blasi við innan seilingar.

Fundurinn var mjög fjrugur og skemmtilegur, okkur taldist svo til að fjórðungur fullorðinna Grímseyinga hafi látið sjá sig. Mest var rætt um kvótamál og hvernig nýju kvótalögin kæmu við lítil samfélög sem ættu allt sitt undir smábátaútgörð nú þegar litlu bátarnir eru líka háðir kvóta. Fyrir þá sem við töluðum við merkja þessi lög einfaldlega 30-40% kjaraskerðingu og í Grímsey er ekki að neinu öðru að hverfa.

Húsnaðismál voru líka rædd af töluberðum áhuga og þá ekki síst hvern-

ig ný lög um félagslegt húsnæði virkuðu í smáum sveitarfélögum eins og Grímsey.

Það þótti ástæða til að nefna það við okkur að við kæmum ekki eins og stjórnmálamenn gera yfirleitt, með skjalatösku á einkapotu og æddum um eyna á tveimur tínum án þess að heilsa upp á aðra en hreppsnefndina. Við stöldruðum við og héldum fund með íbúunum.

Það var verulega fróðlegt að koma til Grímseyjar í fyrsta sinn og ekki síður að gera skyndikönnun á samgöngum Grímseyinga í leiðinni. Ferjusigling tekur fjórar klukkustundir frá Dalvík, með viðkomu í Hrísey hálftíma lengur. Sumum er ekkert um það gefið að sigla en leiðin er ægifögur, þótt undirrituð hafi orðið sjóveik í annað sinn á ævinni, síðari hluta leiðarinnar þegar tölувert var hoppað og skoppað. Flug fellur oft niður vegna veðurs, svo það er eins gott að veikjast á réttum dögum, læknir kemur tvisvar í mánuði á staðinn.

Mæli með Grímseyjarferð.

Anna Ólafsdóttir Björnsson

Kristín Einarsdóttir ítrekaði við fundinn að nauðsynlegt væri að taka afstöðu til. Hún taldi þessa leið fára svo fremi að vaxtabætur myndu vega á móti auknum álögum á láglunafolk. Vegna hinnar miklu umræðu sem fram hefur farið um þetta tiltekna mál birtum við hér á eftir nokkur atriði er snerta það.

Nokkrar konur tóku til mál undir liðnum önnur mál, en að síðustu var ályktun landsfundarins afgreidd og birtum við hana hér að framan.

Að loknum þessum landsfundi er ljóst að það er hugur í konum um allt land um að fara af krafti í komandi kosningabaráttu. Meginmálin eru enn sem fyrr bætt kjör kvenna og barna og

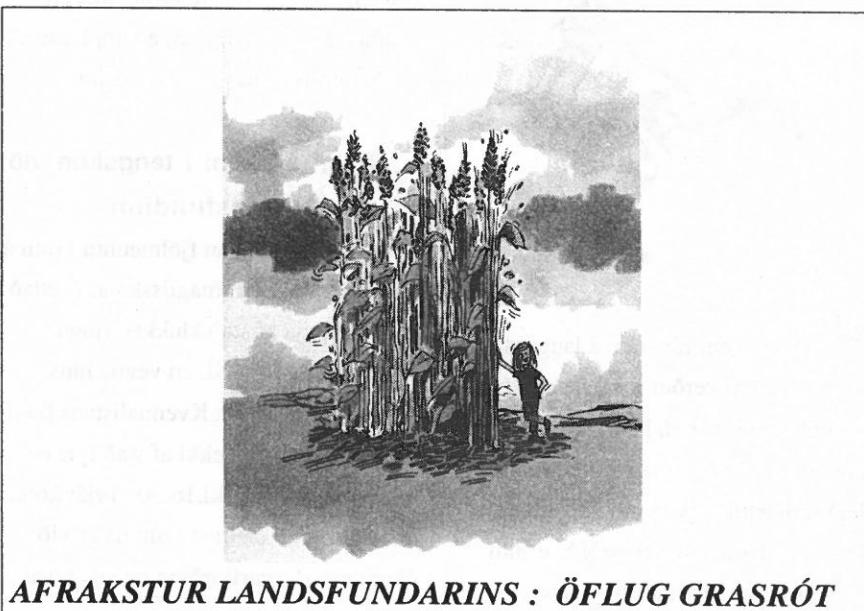
þar er að mörgu að hyggja. Launamál, atvinnumál, heilbrigðismál, skólamál, byggðamál og umhverfismál eru meðal þeirra málaflokka sem konur vilja leggja sérstaka áherslu á.

Það voru þær Sigurborg Daðadóttir, Gunnhildur Bragadóttir og Elín Stephensen sem báru hitann og þungann af þessum landsfundi og stóðu þær sig frábærlæga.

Ákveðið var að næsti landsfundur verði í Reykjaneskjördæmi.

SJ

PS: Þær sem hafa áhuga geta fengið fundargerð landsfundar og önnur gögn af fundinum send. Hafið samband við starfskonur.

AFRAKSTUR LANDSFUNDARINS : ÖFLUG GRASRÓT

Hin hlið landsfundarins

Landsfundur Kvennalistans er kærkomið tækifæri fyrir okkur Kvennalistakonur til að hittast, ræða málin og gantast hver við aðra. Við reynum að sjálfsögðu að fylgja dagskrá fundarins en oft vill það reynast erfitt fyrir fundurstjórana að hemja konur. Við viljum spjalla í kaffipásum, eiga saman góða stund að loknum snæðingi og taka því rólega á morgnana. Sumar þurftu t.d. á lengri svefni að halda á sunnudagsmorgnинum en aðrar m.a. vegna mikillar

danskeppni sem fór fram á laugardagskvöldið. Ekki verður farið nánar út í úrslit keppninnar en það voru raddir uppi um það að þarna væri komin sú leið sem ætti að nota við uppstillingu á lista, þ.e. hafa danskeppni í hverjum anga. Þið sem ekki voruð á lands-

fundinum verðið að spryja ykkar heimakonur um framkvæmd keppninnar og úrslit.

Á laugardagskvöldinu var ekki skipulögð dagskrá en rétt er að minnast hér á bráðskemmtilegt innlegg frá Helgu Sigurjónsdóttur úr Kópavogi um kvennabaráttu undanfarinna ára. Einnig sagði Guðný Guðbjörnsdóttir okkur frá ráðstefnu sem hún og Ingibjörg Sólrun Gísladóttir sóttu nýlega í Danmörku. Loks las Ragnhildur Vigfúsdóttir "frétt úr Morgunblaðinu" um ferð Kvennalistakenna á landsfund. Mörgum brá í brún yfir lýsingum fréttaritarans, en róuðust þegar í ljós kom að upplesarinn hafði fært fréttina svolítið í stílinn.

Teikn á himni í tengslum við landsfundinn

Konur að sunnan fjölmenntu í rútu á landsfundinn í Hrafnagilsskóla. Áætlað var að leggja af stað klukkan fjögur stundvíslega frá BSÍ, en vegna hins mikla sveigjanleika Kvennalistans þótti sjálfsagt að leggja ekki af stað fyrr en hálftíma síðar þ.e. kl.16.30. Prjár konur af Vesturlandi bættust í rútuna er við ókum um Borgarfjörðinn og síðan var

IR STUTTAR FRÉTTIR STUTTAR FRÉTTIR STU

Á kvennaráðstefna í Berlín

Fulltrúi Kvennalistans á ráðstefnunni í Berlín, sem kynnt var í síðasta fréttabréfi og auglýst eftir fulltrúa er Bryndís Pálmaðóttir. Ráðstefnan stendur yfir þessa dagana en yfirkrift hennar er "Kvennaráðstefna um öryggi og samvinnu í Evrópu". Við munum að sjálfsögðu fá pistil frá Bryndísi í næsta fréttabréf.

Sameiginleg kosninganefnd

Ákveðið var á samráðsfundi Kvennalistans sem haldinn var 29. september sl. að koma nú þegar á fót sameiginlegri kosninganefnd fyrir alla anga, sem væri skipuð einni konu úr hverjum anga. Hlutverk nefndarinnar er að samræma vinnubrögð anganna og baráttuaðferðir í kosningabaráttunni t.d. hvað varðar útgáfumál, merki, söluvarning o.fl. Þannig getum við hugsanlega sparað okkur fé og fyrirhöfn og samnýtt vinnuna. Gert er ráð fyrir að nefndin hittist a.m.k. einu sinni í mánuði og hugsanlega oftar þegar nær dregur kosningum.

Það eru ekki allir angar búnir að tilnefna í nefndina en þær sem þegar hafa verið tilnefndar eru: Edda Magnúsdóttir, Reykjanesi, Sigrún Jóhannesdóttir, Vesturlandi, Sigríður Friðjónsdóttir, Norðurlandi vestra, Elín Stephensen, Norðurlandi eystra og Snædís Snæbjörnsdóttir, Austurlandi.

Konur í stjórnmálum

Ríkissjónvarpið hefur keypt til sýningar þætti sem BBC hefur gert og fjalla um konur í stjórnmálum. Einn af þessum þáttum fjallar um Kvennalistann og er rætt við Guðrúnu Agnarsdóttur um starf og stefnu okkar. Það er búið að sýna einn þátt í þessari þáttaröð og var sá þáttur um Benazir Bhutto, hann var sýndur eftir ellefufréttir á þriðjudagskvöldi. Gert er ráð fyrir að sýna 1 þátt í mánuði og því virðist sem þeir muni allir verða svona seint á dagskránni, þ.e. eftir ellefufréttir. Næsti þáttur verður væntanlega í byrjun desember.

alls ekki þrífast nögu vel innan Kvennalistans, lítil endurnýjun og fáar hendur sem vinna. En þarna mættu konur sem ekki hafa sést lengi og var það ánægjulegt og eykur bjartsýni um mikinn kraft er líður á veturninn.

Búið er að gefa út blað um atvinnumál sem dreift var inná hvert heimili í

kjördæminu. Einnig ætlum við að hafa opið hús einu sinni í viku í húsnæðinu okkar, Skúlagötu 17 í Borgarnesi, á miðvikudögum frá kl. 16.00 -19.00.

Ég vona að mikill einhugur muni ríkja í kosningabaráttunni, skemmtilegur andi og jákvætt hugarfar.

Bestu kveðjur Inger

IR STUTTAR FRÉTTIR STUTTAR FRÉTTIR STU

Hjartans mál Möllu

Fyrsta þriðjudag í hverjum mánuði verður Magdalenda Schram, okkar kona, með þátt á Aðalstöðinni (FM 90,9 og FM 103,2) sem heitir Mitt hjartans mál. Við höfum vissu fyrir því að hjartans mál Möllu eru nátengd Kvennalistanum og því er um að gera fyrir Kvennalistakonur að leggja við hlustir þegar kemur að Möllu á Aðalstöðinni.

Kort til Írlands

Mary Robinson, kvenréttindakona á Írlandi sigrædi glæsilega í forsetakosningunum þar í landi þann 9. nóvember. Við sendum henni kort með árnaðaróskum og léturni við stefnuskrána okkar að sjálfsgöðu fljóta með.

Nefnd um fjölda íbúa í sveitarfélögum

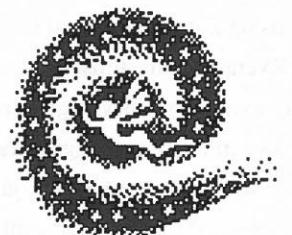
Félagsmálaráðherra óskaði nýverið eftir tilnefningu frá þingflokkki Kvennalistans í nefnd um fjölda íbúa í sveitarfélögum. Aðalfulltrúi okkar í nefndinni er Ásgerður Pálsdóttir, Geitaskarði, Norðurlandi vestra og varafulltrúi er Inger Helgadóttir, Indraðstöðum, Vesturlandi.

ekið sem leið lá uppá Holtavörðuheiði. Þá gerast mikil tíðindi, skyndilega birtist ljós á himnum. "Neyðarblys" hrópuðu margar upp yfir sig. "Það er örugglega maður í nauð inná heiðinni. Í guðanna bænum, stöðvaðu rútuna, Steini, við verðum að láta vita af þessu". Það skiptir engum togum að Steini stoppar og hringir í lögregluna í Borgarnesi (úr bílasíma sem var óspart notaður í ferðinni) og tilkynnir um þessi teikn.

Við bíðum dágóða stund í rútunni, en sáum ekkert lífsmark þó sumar teldu sig hafa séð bílljós í fjarska á heiðinni. Áfram var samt ekið í þeiri góðu trú að vanir hjálparsveitarmenn mundu finna rjúpnaskyttna okkar. Nokkrar konur voru þó mjög áhyggjufullar og vildu hringja sem oftast í lögregluna en bílstjóri vor taldi rétt að gefa leitarmönnum svölítinn vinnufrið. Hins vegar leist okkur ekki á blikuna þegar leið á kvöldið og ekkert fannst á heiðinni. Ein góð Kvennalistakona, Laufey Jakobsdóttir fékk þá útskýringu í rútunni þegar hún spurði hvar ljósið hefði sést að það hefði verið "beint undir tunglinu". Hún atti síðar erindi í veitingaskála í Hrútfirðinum og sagði veitingamanninum að ljósið hefði sést á þessum tiltekna stað

p.e. "beint undir tunglinu".

Í Morgunblaðinu daginn eftir kom síðan frétt um það að umrætt ljós hafi verið stjórnuhrap en alls ekki

neyðarblys. Við viljum hins vegar túlka það svo að frægð og frami Kvennalistans hafi borist svo víða að verur utan úr geimnum hafi verið að gefa okkur merki um stuðning sinn við landsfundinn og málstað Kvennalistans.

Ekki sáum við rútukonur fleiri teikn á himnum. Hins vegar nutum við ágætrar og sennilega fágætrar leiðsagnar Ragnhildar Vigfúsdóttur, "bílfreyju" þegar komið var til Reykjavíkur undir miðnætti á sunnudagskvöldi.

Ég held að óhætt sé að segja að konur hafi átt góða og skemmtilega helgi í Hrafnavilsskóla og það er ekki síst að þakka góðum undirbúningi norðankvenna.

Hækkun vaxta Byggingar-sjóðs ríkisins

Eins og kom fram í pistli um landsfund Kvennalistans félst fundurinn á þá hugmynd að nauðsynlegt væri að hækka vexti á lánum Byggingarsjóðs ríkisins sem tekin voru eftir 1. júlí 1984. Þessi niðurstaða hefur orðið umfjöllunarefni fjölmíðla auk þess sem tölувart hefur verið hringt og rætt við Kvennalistakonur um afleiðingu vaxtahækunar sem þessarar, ef af verður. Þess vegna finnst okkur rétt að fjalla stuttlega um málið hér.

Ekki bakreikningar

Í fyrsta lagi er ekki verið að ræða um það að fólk fái bakreikninga frá árinu 1984 til dagsins í dag, heldur er átt við að frá og með 1. janúar 1991 verði vextir á lánunum líklega 5% í stað 3,5% eins og þeir hafa verið hingað til. Ástæða þess að miðað er við 1. júlí 1984 er að fyrir þann tíma var vaxta-prósentan ákveðin í lögum, en á lánunum sem tekin voru eftir fyrrgreinda dagsetningu stendur á skuldabréfunum að vextir séu breytilegir á lánstímanum.

Í vanda vegna vaxtamunar

Í öðru lagi er ljóst að til að Byggingarsjóður ríkisins geti haldið áfram óbreyttri starfsemi sinni þá þarf ríkiskassinn að greiða 2 -2,5 milljarða á ári í beint framlag í sjóðinn. Útlánastarfsemi Byggingarsjóðsins er að tölverðu leyti borin uppi af lánum sem tekin eru hjá lífeyrissjóðunum með 6 - 7% vöxtum. Hins vegar lánar sjóðurinn íbúðakaupendum í dag með 4,5% vöxtum, þarna munar því 1,5% - 2,0%. Enn meiri vaxtamunur er á eldri lánum sem greiddir eru 3,5% vextir af, þ.e. 2,5% - 3,0% vaxtamunur. Af þessu leiðir að sjóðurinn greiðir meira í vexti af lánum sem hann tekur heldur en innheimt er af íbúðakaupendum. Afleiðingin er að sjóðurinn mun ganga til þurrðar nema eins og fyrr segir að til komi stöðugt og aukið framlag úr ríkissjóði.

Spurningin snýst því um hvort við viljum reyna að ná inn meiri peningum frá þeim sem hafa nú þegar fengið lán hjá Byggingarsjóðunum eða hvort við viljum að ríkið greiði eingöngu í

innanlandsnota og útflutnings. Einnig er lagt til að kannað verði hvaða breytingar þurfi að gera á bifreiða- skipa og flugvélaflota og öðrum vélakosti landsins til að notkun á vetrni sem eldsneyti yrði möguleg, umfang þeirra breytinga og kostnað við þær. Kristín Einarsdóttir er fyrsti flutningsmaður tillögunnar.

Fyrirspurnir

Eins og kom fram í upphafi þessa pistils þá hafa Kvennalistakonur á Alþingi lagt fram 15 fyrirspurnir í haust. Þær fjalla um margvísleg málefni og

nefni ég aðeins nokkur dæmi hér; um Íslensku óperuna, um friðarviku Samteinuðu þjóðanna, um ný lög um almannatryggingar, um öryggi í óbyggðaferðum, um orkusölu til álversins í Straumsvík og um framkvæmd tillögu Vestnorraðna þingmannaráðsins um jafnréttisráðstefnu.

Að síðustu er rétt að minna á að starfskonur Kvennalistans og þingkonur veita að sjálfsögðu nánari upplýsingar um þingmál okkar fyrr og nú. Síminn á Alþingi er 91-624099 og á Laugavegi 17 er síminn 91-13725.

SJ

Tíðindi af Vesturlandi

Sælar stelpur

Við hér í Vesturlandsanga hófum vetrarstarfið í september. Fyrsta ákvörðunin var að kjósa nefnd til að kanna hug kvenna til væntanlegs framboðs. Við byrjuðum á að senda út bréf til allra félagskvenna þar sem þær voru beðnar að segja álit sitt um framboð, ef það væri jákvætt að tilnefna þá nöfn átta kvenna sem þær vildu gjarna sjá á listanum. Svör við bréfinu voru dræm en öll í eina átt, að boðið skyldi fram. Vegna þess hve svörin eru fá er kannski ekki hægt að fá marktæka

niðurstöðu af þeim, en benda þau þó á ákveðinn vilja þeirra sem skiluðu inn og verður reynt að styðjast við það.

Ákvörðun nefndarinnar var að nöfn þeirra kvenna sem voru nefndar yrðu ekki birt og vonum við að allar sætti sig við það.

24. október sl. var haldinn félagsfundur sem var mjög vel söttur og þar var tekin endanleg ákvörðun um framboð til næstu Alþingiskosninga. Þessi fundur var mjög góður þrátt fyrir raunsæstal sumra sem finnst grasrótin

Snjólaugar þar sem Guðrún Helgadóttir (Alþbl.) mótmælti hugmyndinni og taldi enga þörf á að ráða ráðgjafa sem pennan. Kvennalistakonur mótmæltu Guðrúnu að sjálfsgöðu en hún breytti ekki skoðun sinni. Heimilisráðgjöfunum er m.a. ætlað að kanna stöðu heimilis-iðnaðar og minjagripagerðar á landsbyggðinni, að leggja sérstaka áherslu á vinnslu íslensku ularinnar með sérstökum tóvinnunámskeiðum og að aðstoða fólk við fjármögnun og markaðssetningu.

Úrbætur á aðstæðum ungmenna sem hafa flosnað upp úr skóla

Guðrún J. Halldórsdóttir hefur lagt fram þingsályktunartillögu þar sem því er beint til “ríkisstjórnarinnar að koma á fót samstarfshóp á vegum ráðuneyta þeirra sem fjalla um fræðslumál, uppeldismál, heilbrigðismál og lögreglumál til að gera tillögur um samræmdar aðgerðir sem miði að því að aðstoða þau ungmenni sem flosnað hafa upp úr skóla og eru nú veglítill og sum á vergangi.” eins og segir orðrétt í tillöggunni. Þessum samstarfshópi er einnig ætlað að fjalla um sameiginlegar forvarnir gegn þessum vanda. Meðflutningsmenn að tillöggunni koma úr öllum þingflokkum.

Áatak gegn einelti

Kvennalistakonur hafa endurflutt tillögu frá því fyrra um áatak gegn einelti. Það hafa komið fram jákvæð viðbrögð við tillöggunni og því von til þess að hún verði samþykkt í vetrur. Tillagan hljóðar svo “Alþingi ályktar að fela félagsmálaráðherra og menntamálaráðherra að beita sér fyrir því að gert verði áatak gegn einelti meðal barna og unglunga. Skipaður verði samstarfshópur fólks sem hefur reynslu af starfi með börnum og unglungum og honum falið að skila áætlun um úrbætur gegn einelti eigi síðar en 1. september 1991.” Það er Anna Ólafsdóttir Björnsson sem er fyrsti flutningsmaður tillögunnar.

Framleiðsla vetnis

Talið er að eftir u.p.b. 50 ár hafi olíulindir jarðar gengið til þurrðar ef ekki dregur verulega úr notkun olíu. Nú leggja vísindamenn mikla vinnu í að finna aðrar lausnir fyrir framtíðina og telja margir að vetni sé vænlegasti kosturinn sem eldsneyti framtíðarinnar. Kvennalistakonur hafa lagt fram þingsályktunartillögu um framleiðslu vetnis. Þar er lagt til að ríkisstjórnin hefji rannsóknir og undirbúning að framleiðslu vetnis til notkunar sem eldsneyti til

sjóðinn og beri sífellt uppi stærri hluta húsnæðiskerfisins í landinu. Benda má á að þó að vextir verði hækkaðir, sem liggur reyndar alls ekki fyrir, þá má gera ráð fyrir að ríkissjóður muni enn um sinn greiða tölувart fjármagn í húsnæðiskerfið.

Vaxtabætur til láglunaafólks

Í þriðja lagi bendum við á að nauðsynlegt er að nota vaxtabótakerfið

sem tekið var upp um sl. áramót til að koma til móts við þá sem hafa lágar tekjur og lenda í þessum vaxtabækunum. Það þarf að gæta þess sérstaklega að viðmiðanir í vaxtabótakerfinu verði ekki alltof lágar.

Við vonum að þessi stutta umfjöllun um “vaxtamálin” skýri málin fyrir lesendum fréttabréfsins, en auch þess vísum við í grein Kristínar Einarsdóttur í Morgunblaðinu í þessari viku.

SJ

Ljóðastund með ungum konum

Laugardagskaffi Kvennalistans í Reykjavík verður að venju að

Laugavegi 17, kl.10.30 - 13.00 þann 17. nóvember.

Þá eiga Kvennalistakonur stefnumót við þjár ungar skáldkonur,

Gerði Kristnýju, Melkorku Ólafsdóttur og Úlfhildi Dagsdóttur.

